

Sprawozdanie Dziekańskiej Komisji Edukacyjnej
z oceny jakości prac dyplomowych realizowanych na Wydziale Nauki o Żywności –
egzamin dyplomowy: semestr zimowy i letni roku akademickiego 2019/2020

Dziekańska Komisja Edukacyjna na swoim roboczym posiedzeniu w dniu 13 listopada 2020 roku, które z powodów epidemicznych odbyło się w formie zdalnej na kanale aplikacji MS Teams dokonała wyboru prac dyplomowych objętych tzw. superrecenzją, w oparciu o procedurę Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w UWM *Ocena jakości prac dyplomowych i systemu recenzowania (WSZJK-DJK-NoŻ-1)*. Procedurą objęto 10% prac dyplomowych, których obrona wraz z egzaminem dyplomowym miała miejsce w semestrze zimowym i letnim roku akademickiego 2019/2010. Przy wyborze prac, ze względu na fakt, że w analizowanym okresie nie było opracowań, w których różnice ocen Promotora i Recenzenta wynosiły $\geq 1,5$ stopnia, uwzględniono jedynie; w sposób losowy; niezbędny odsetek (10%) prac dyplomowych z każdego: kierunku, specjalności, stopnia i formy studiów.

Zgodnie z obowiązującą na Wydziale procedurą ocena powinna odbywać się bezpośrednio po każdym zakończonym semestrze, jednak z powodu pandemii nie dokonano terminowej oceny prac, których obrona odbyła się w semestrze zimowym.

Wobec powyższego oceną objęto prace inżynierskie oraz magisterskie autorstwa Studentów wszystkich realizowanych na Wydziale kierunków studiów niezależnie od ich formy i stopnia kształcenia.

Szczegółowe zestawienie ilościowe ocenianych prac przedstawiono w tabeli 1.

Tab. 1. Zestawienie ilościowe prac dyplomowych poddawanych ocenie

Lp.	Kierunek studiów	Stopień/ forma studiów	Liczba prac dyplomowych	
			ogółem	ocenionych
1.	Technologia żywności i żywienie człowieka	I° ST	50	5
2.	Technologia żywności i żywienie człowieka	I° NS	6	1

3.	Towaroznawstwo	I° ST	12	2
4.	Gastronomia-sztuka kulinarna	I° ST	30	3
5.	Inżynieria chemiczna i procesowa	I° ST	9	1
6.	Technologia żywności i żywienie człowieka	II° ST	52	6
7.	Technologia żywności i żywienie człowieka	II° NS	21	2
8.	Food Technology and Human Nutrition/ Food engineering	II° ST	2	1
9.	Towaroznawstwo	II° ST	10	1
		Razem	192	22

Dziekańska Komisja Edukacyjna spośród swoich członków (8 osób) oraz pracowników Wydziału Nauki o Żywności (4 osoby), wskazała tzw. Drugich Recenzentów, którzy wykonali ocenę jakości prac dyplomowych i systemu recenzowania. Kryteriami wyboru „Drugiego Recenzenta” były: Jego zainteresowania naukowe oraz zatrudnienie w innej Jednostce organizacyjnej niż miejsce wykonywania pracy dyplomowej i miejsce zatrudnienia Recenzenta ocenianej pracy .

Po wykonanej ocenie jakości pracy dyplomowej „Drugi Recenzent” wypełniał „Arkusze oceny jakości pracy dyplomowej” opracowany w ramach Wydziałowego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia UWM. W tabeli 3 przedstawiono efekty przeprowadzonej oceny prac dyplomowych z uwzględnieniem 6 kryteriów.

Tab. 3. Zgodność i poprawność kryteriów oceny pracy dyplomowych

Lp.	Oceniane kryteria	TAK	NIE
1.	Zgodność tematu prac z kierunkiem i specjalnością studiów	21	1
2.	Zgodność treści pracy z jej tytułem	18	4
3.	Poprawność struktury pracy, w tym części opisowej i eksperymentalnej	12	10
4.	Prawidłowość wnioskowania	15	7
5.	Poprawność doboru źródeł, ich cytowania i zapisu z poszanowaniem praw autorskich	11	11
6.	Jakość i spójność recenzji pracy dyplomowej	15	7

Stwierdzenia wynikające z analizy arkuszy oceny jakości pracy dyplomowej:

1. Tematy prac dyplomowych poddanych ocenie były zgodne z kierunkiem studiów, stwierdzono uchybienie w przypadku jednej pracy inżynierskiej – Drugi Recenzent uważa, że temat nie w pełni odpowiada studiowanej specjalności.
2. Recenzenci uznali, że treść prac była zgodna z ich tytułem w znakomitej większości ocenianych prac. Stwierdzono uchybienia w tym względzie jedynie w grupie prac inżynierskich. Uwagi dotyczyły 2 prac inżynierskich realizowanych na studiach stacjonarnych kierunku technologia żywności i żywienie człowieka oraz po jednej pracy inżynierskiej realizowanej na stacjonarnych studiach I° kierunków: gastronomia-sztuka kulinarna oraz inżynieria chemiczna i procesowa – Recenzenci wskazywali, że tytuły tych prac były zbyt ogólne, sugerujące przeglądowy charakter pracy i nie w pełni oddawały charakter i zakres badań.
3. Struktura prac była w znacznym stopniu poprawna i zgodna z zaleceniami zawartymi w „Poradniku Dyplomanta” w prawie wszystkich ocenianych pracach. Jednak w 50% ocenianych prac Recenzenci stwierdzili uchybienia (podobnie jak w poprzedniej edycji superrecenzji). Uwagi dotyczyły 5 ocenianych prac inżynierskich w zakresie:
 - dyskusji wyników badań – uznano ją za mało dogłębną
 - skąpego i zbyt ogólnego przeglądu piśmiennictwa
 - braku wyników analizy statystycznej uzyskanych wyników, która wg danych podanych w metodyce została przeprowadzona
 - zbyt obszernego przeglądu piśmiennictwa, napisanego chaotycznie i niezrozumiale
 - nieprawidłowości w nazewnictwie rozdziałów
 - błędów merytorycznych w metodyce.

Spośród prac magisterskich również w 5 przypadkach Recenzenci wskazywali błędy – dotyczyły one:

- zbyt obszernego przeglądu piśmiennictwa,
- braku wyników analizy statystycznej, której metodyka przedstawiona była w pracy
- braku właściwych proporcji między częścią opisową i eksperymentalną
- występowania w pracy licznych błędów stylistycznych i edytorskich.

W porównaniu do poprzedniej edycji oceny, w której nie stwierdzono uchybień w tym względzie, Recenzenci wskazali w tym punkcie na niewłaściwe proporcje między częścią opisową i eksperymentalną.

4. Poprawność wnioskowania została oceniona pozytywnie w 68% prac objętych procedurą – podobny odsetek jak w poprzednich edycjach oceny prac inżynierskich. Niepokojącym jest fakt, że błędy stwierdzono w tym względzie również w pracach magisterskich – w poprzednich

edycjach wnioskowanie w pracach magisterskich oceniano znacznie lepiej (poprawne w ok. 85% ocenianych prac). Błędy w tym zakresie dotyczyły:

- uznania podsumowania lub stwierdzeń za wnioski
 - nieprecyzyjnego ich sformułowania
 - sformułowania wniosku sprzecznego ze stwierdzeniem podanym w rozdziale wyniki i dyskusja.
5. Dobór źródeł oceniono jako poprawny, jednak w połowie ocenianych prac stwierdzono liczne uchybienia dotyczące:
- braku staranności i jednolitości zapisu źródeł
 - braku cytowanych w treści pracy pozycji w spisie literatury i odwrotnie
 - zbyt mało pozycji z czasopism naukowych
 - przywoływania głównie jednej pozycji
 - wykorzystania pozycji mało aktualnych – głównie sprzed 20 lat.
6. Spójność recenzji prac dyplomowych wykonanych przez Promotora i Recenzenta była stuprocentowa. Drudzy Recenzenci odnotowali uchybienia w 7 przypadkach (6 prac inżynierskich i 1 magisterska) – dotyczyły one:
- braku propozycji wykorzystania pracy – w 3 przypadkach
 - zbyt wysokiej oceny pracy przy braku typowej dyskusji naukowej – w 2 przypadkach
 - zbyt wysokiej oceny pracy z błędami merytorycznymi w zakresie metodyki badań, których nie odnotowali promotor i recenzent – 1 praca inżynierska
 - braku wskazania przez promotora i recenzenta nie w pełni zgodnego z treścią tytułu pracy – w 2 przypadkach.

Ponadto stwierdzono, zgodnie z punktem 4.3. Procedury, że tematy wszystkich prac poddanych ocenie były identyczne z tematami zatwierdzonymi przez Dziekańską Komisję Edukacyjną lub Autor pracy uzyskał stosowną zgodę na zmianę tematu – informację uzyskano od pracowników dziekanatu.

Wypełnienie Zaleceń z poprzedniego Raportu

Zalecenia Komisji (wówczas Wydziałowej Komisji Dydaktycznej) dotyczyły:

Przy opracowywaniu pracy dyplomowej należy zwrócić uwagę na:

1. Utrzymanie eksperymentalnego charakteru pracy dyplomowej, szczególnie inżynierskiej – *nie stwierdzono uchybień.*
2. Prawidłowe tytułowanie rozdziałów zgodnie z ich faktyczną zawartością, np. w rozdz. „omówienie i dyskusja wyników” muszą być elementy dyskusji, która świadczy

o wartości naukowej pracy, szczególnie magisterskiej – *nie w pełni, stwierdzono uchybienia głównie dotyczące braku dyskusji.*

3. Wyraźne precyzowanie celu pracy - *nie stwierdzono wyraźnych uchybień, pojedyncze krytyczne uwagi dotyczyły przede wszystkim stawiania zbyt ogólnych celów.*
4. Poprawność formułowania i rozróżniania stwierdzeń końcowych, podsumowania i wniosków, które powinny być odpowiedzią na postawiony cel i wynikać bezpośrednio z uzyskanych wyników badań - *nie w pełni, stwierdzono uchybienia zarówno w pracach inżynierskich oraz magisterskich.*
5. Umieszczanie w pracy prawidłowej nazwy studiowanej specjalności – *nie w pełni, stwierdzono uchybienie w dwóch przypadkach.*
6. Potrzebę tytułowania pracy dyplomowej zgodnie z tematem pracy zatwierdzonym przez Dziekańską Komisję Edukacyjną, a w uzasadnionych przypadkach zmienionym po uzyskaniu zgody Komisji lub Dziekana ds. Studenckich - *nie stwierdzono uchybień.*
7. Poprawność cytowania i zapisu źródeł oraz zachowanie właściwych proporcji między artykułami naukowymi, a literaturą popularnonaukową i opracowaniami książkowymi oraz konieczność korzystania z literatury obcojęzycznej – *nie w pełni, stwierdzono uchybienia głównie w zakresie staranności cytowania źródeł.*

Przy wykonywaniu recenzji pracy dyplomowej należy zwrócić uwagę na:

1. Merytoryczne, opisowe uzasadnienie swojej oceny - *wypełniono, nie stwierdzono uchybień.*
2. Potrzebę podania i uzasadnienia wyboru wykorzystania wyników pracy dyplomowej – *nie w pełni, stwierdzono uchybienie w trzech przypadkach.*

Doboru recenzenta pracy dyplomowej należy przeprowadzić z większą dbałością uwzględniając następujące aspekty:

1. Recenzent powinien być wybrany z uwzględnieniem Jego zainteresowań naukowych - *wypełniono.*
2. Recenzentem pracy powinna być osoba z innej jednostki niż ta, w której zatrudniony jest promotor pracy - *wypełniono.*

Zalecenia Komisji:

Komisja podtrzymuje w całości zalecenia z poprzedniego Raportu. W szczególności zaleca zwrócić uwagę na:

1. Konieczność wypełnienia wymogu eksperymentalnego charakteru pracy inżynierskiej.
2. Zgodność tematyki prac ze studiowanym kierunkiem i specjalnością.

3. Konieczność formułowania jasnych i precyzyjnych wniosków/zaleceń spójnych z założonym celem pracy.
4. Zachowanie prawidłowych proporcji między częścią opisową i eksperymentalną.
5. Staranność w zapisie cytowanych źródeł.
6. Potrzebę stosowania analizy statystycznej, przedstawienia jej wyników i wnioskowaniu na ich podstawie.

Ponadto uwzględniając uwagi zamieszczone w recenzjach przygotowanych przez „Drugich Recenzentów” należy rozpocząć działania zmierzające do opracowania jasnych kryteriów oceniania prac dyplomowych, które będą wykluczały element subiektywizmu osób oceniających, a także korekty zaleceń zamieszczonych w Poradniku Dyplomanta, które wyraźnie wskażą niezbędne elementy charakterystyczne dla prac inżynierskich oraz magisterskich (ten problem był również poruszony w raporcie pokontrolnym PKA).

Raport sporządzono i przyjęto przez Dziekańską Komisję Edukacyjną na posiedzeniu w dniu 2.12.2020 roku.

Raport wraz z wypełnionymi formularzami recenzji został przekazany Przewodniczącej Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w dniu 9 grudnia 2020 roku celem dalszego procedowania.

Opracowała

Dr inż. Lucyna Kłębukowska